

พระเกียรติคุณแผ่ไพศาล สายธารพระเมตตา

The Prestige is expansively disseminated,
the watercourse of mercy

ดร.สุชนาถ บุญเที่ยง
Dr. Suchanart Boontiang

ภูวดล ศรีธเรศ
Poowadon Sritares

พระเกียรติคุณแผ่ไพศาลสายธารพระเมตตา

The Prestige is expansively disseminated,
the watercourse of mercy

ดร.สุชานาถ บุญเที่ยง

Dr. Suchanart Boontiang

ภูวดล ศรีธเรศ

Poowadon Sritares

“...ข้าพเจ้าก็พยายามคิดว่าจะทำอย่างไรดี ก็ได้เห็นชาวบ้านที่มาเผ้าฯ รับเสด็จฯ โดยเฉพาะผู้หญิง ใส่ผ้าซิ่นสวยงาม แม้จะดูเก่าคร่ำคร่าแต่ฝีมือที่ทอละเอียดงดงามมาก เป็นศิลปะที่งดงามของพื้นบ้าน ข้าพเจ้าจึงมีความคิดขึ้นมาบ้างว่า ทำไมเราไม่ขอให้เขาทอผ้ามัดหมี่ลายต่างๆ ที่เขาใส่ ทำไมไม่ใช้ความงดงามของผ้ามัดหมี่ที่ชาวบ้านใส่นั้นเผ้าอยู่กับพื้นให้เป็นประโยชน์ ข้าพเจ้าบอกเขาว่า ผ้าที่ใส่นี้น่ารักมาก ทอให้พระราชินีได้ไหม ชาวบ้านก็บอกว่า พระราชินีจะเอาไปทำอะไรเพราะว่าผ้าแบบนี้ที่คนเขาจะนุ่งจะห่มก็มีแต่คนยากคนจนเท่านั้น หรือคนใช้ที่กรุงเทพฯ เท่านั้นแหละที่เขาสวมใส่กัน พระราชินีจะใส่ไปทำไม ข้าพเจ้าก็ตอบไปว่า ถ้าทอให้พระราชินีก็จะใส่ตลอด เขาก็ได้ตกลงมีการเข้าชื่อกันว่าใครบ้างจะรับอาสาทอผ้ามัดหมี่ถวาย แบบที่เขาใส่กันลายแปลกๆ ข้าพเจ้าได้ให้เงินล่วงหน้าไว้กับคนที่จะทอให้ข้าพเจ้าทุกคน...”

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

พระราชทานพระราชดำริสดอนหนึ่ง

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชวังดุสิต

เมื่อเวลา 17.00 น. วันที่ 11 สิงหาคม 2547

“...I try to think that what would I do? I see the women wearing the beautiful sarong although her sarong was old, it was woven very beautiful as their local art. I have an idea that why do we ask for them to weave different designs of Mud Mee worn by them. Why don't we utilize the beauty of Mud Me cloth being worn by villagers who sit on the floor? So, I tell them that the fabric worn by them, is very beautiful. Can you give to the Queen? They ask me what would the Queen do since this kind of cloth is for the poor or the servant in Bangkok only. Why does the Queen want it for? I answer them that If you weave it for me, I would wear it throughout the time. They agree by giving their names who volunteer to weave Mud Mee for the Queen, the same as they wore which are different designs. I give money in advance to every weaver who would weave for me...”

Her Majesty the Queen

An excerpt of The Queen's speech

In the occasion of 6 rounds of Birthday at Du-si-ta-lai Hall, Dusit Royal Palace

At 5.00 p.m. on the 11th August 2004

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ฉายพระรูปกับ นางคำใหม่ โยคะสิงห์ ในวาระที่เข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายผ้าแพรวา 16 ผืนแรก ณ วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พุทธศักราช 2521 (อัญเชิญพระรูปมาจาก นางคำใหม่ โยคะสิงห์)

Her Majesty the Queen was taken a photograph with Mrs. Kammai Yokasing in the occasion Mrs. Kammai presented the first 16 pieces of Prae-wa at Klaijagwon Royal Palace, Hua-hin Palace, Prajuabkirikan Province, on the 28th of May 1978. (The photograph was given by Mrs. Kammai Yokasing)

ความบางตอนจากพระราชดำรัสที่พระราชทานไว้เมื่อกว่า 10 ปีที่ผ่านมา นั้นสะท้อนสายธารพระเมตตาและสายพระเนตรอันยาวไกลในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้เป็นอย่างดี และเป็นเวลากว่า 30 ปีแล้วที่มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ถือกำเนิดขึ้นจากสายธารพระเมตตาดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญก็คือการสร้างอาชีพ สร้างชีวิต และสืบสานงานศิลปอันเป็นมรดกแห่งแผ่นดินโดยชาวนาชาวไร่ผู้ยากไร้

This is an excerpt from the speech given the past decade reflecting the watercourse of mercy as well as far sighted in Her Majesty the Queen very well In addition, it was more than 30 years ago, Art Occupation Promotion Foundation in Her Majesty the Queen, was originated by mercy. The major objective was to create occupation, life, and inherit the Art Work, the land heritage by poor farmers.

ชาวผู้ไทบ้านโพนเข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ณ วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พุทธศักราช 2521 (อัญเชิญพระรูปมาจากนางคำใหม่ โยคะสิงห์)

Pu-thai people were presented as audiences of Her Majesty the Queen Prae-wa at Klaikangwon Royal Palace, Hua-hin Palace, Prajuabkirikan Province, on the 28th of May 1978. (The photograph was given by Mrs. Kammai Yokasing)

จังหวัดกาฬสินธุ์ถือเป็นอีกหนึ่งพื้นที่ทรงงานศิลปาชีพในลำดับต้นของประเทศ เหตุการณ์สำคัญอันเป็นปฐมบทก็คือในราวเดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช 2520 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมพสกนิกร ณ ที่ว่าการอำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ครั้งนั้นภายใต้การนำของ นายทองมา-นางคำใหม่ โยคะสิงห์ ได้จัดแม่เฒ่าชาวผู้ไท 9 คนที่แต่งชุดพิธีการตามอัตลักษณ์ของชาวผู้ไทคือนุ่งซิ่นไหมมัดหมี่พื้นดำที่ต่อตีนซิ่น สวมเสื้อแขนด้ามี่สาบเสื้อเป็นผ้าลายขิดสีแดง ติดกระดุมเงินเหรียญและคาดผ้าแพรวเป็นสไบทับ ซึ่งแม่เฒ่าชาวผู้ไททั้ง 9 คนได้ทูลเกล้าฯ ถวายหมอนขิด 9 ใบ (หมอนโกน) สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

Kalasin Province was another area worked for the first rank of Art Occupation in country. The important incidence as origin was occurred in November 1977, His Majesty the King and Her Majesty the Queen visited their citizen at Kammuang District Office, Kalasin Province. Leading by Mr. Tongma-Mrs. Kammai Yokasing, invited 9 Pu-thai Aging who wore their formal dresses based on Pu-thai Identity : wearing black silk sarong with the foot of sarong, black Kab blouse with red Kid facings along the edges of a garment to which silver coin buttons are attached, and wrapped by Praewa as the shawl. All of 9 elderly gave the Queen 9 Kid Pillows (Gone Pillow). The Queen

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ฉายพระรูปกับราษฎรชาวผู้ไทบ้านโพน ตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2525 ณ บ้านนางคำใหม่ โยคะสิงห์ (อัญเชิญพระรูปมาจากนางคำใหม่ โยคะสิงห์)

Her Majesty the Queen was taken a photograph with citizens of Ban-pone, Pone Sub-district, Kammuang District, Kalasin Province, on the 29th of November 1982, at Mrs. Kammai Yokasing's house. (The photograph was given by Mrs. Kammai Yokasing)

ในครั้งนั้นสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงพอพระราชหฤทัยในความงดงามของเครื่องแต่งกายแม่เฒ่าชาวผู้ไททั้ง 9 คน นั้นมาก ถึงขนาดที่ทรงหยุดตรงหน้าแม่เฒ่าทั้ง 9 คนนั้น และทรงมีพระราชปฏิสันถารว่า **“ผ้าอะไร สวย อยากได้ มีไหม จะขอให้ฉันได้ไหม”** นางคำใหม่ โยคะสิงห์ ได้กราบบังคมทูลว่า **“ผ้าแพรวาเจ้าค่ะ ถ้าพระราชินีอยากได้ก็จะช่วยกันขอให้เจ้าค่ะ”**

ต่อมาเช้าวันรุ่งขึ้นท่านผู้หญิงสุประภาดา เกษมสันต์ ณ อยุธยา ราชเลขาฯ ในพระองค์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในขณะนั้น ได้เดินทางมาที่บ้านโพนตามพระราชเสาวนีย์ทั้งได้นำเส้นไหมดิบพระราชทาน

was satisfied in beauty of those 9 aging very much, stopped in front of them, and asked **“What kind is the cloth, it is beautiful, I want it. Do you have it? Can you weave it for me?”** Mrs. Kammai Yokasing answered **“It is Prae-wa. If the Queen wants it, we would collaborate with the weaver to weave it for the queen.”**

The next morning, Lady Suprapada Kasemsan Na Ayudhaya, the secretary of Her Majesty the Queen, went to Ban-pone according to the Queen's command. She also brought 6 kilograms of raw silk yarn with her. Mrs. Kammai Yokasing was appointed

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานรางวัลแก่นางคำใหม่ โยคะสิงห์
(อัญเชิญพระรูปมาจากนางคำใหม่ โยคะสิงห์)

Her Royal Highness Princess Maha Jakkree Sirindhorn gave the prize for Mrs. Kammai Yokasing.
(The photograph was given by Mrs. Kammai Yokasing)

6 กิโลกรัมมาด้วย และได้แต่งตั้งให้นางคำใหม่ โยคะสิงห์ เป็นหัวหน้ารวบรวมสตรีชาวผู้ไท บ้านโนนทอผ้าแพรวาถวายตามพระราชประสงค์ จุดนี้ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการทรงส่งเสริมการทอผ้าแพรวาในวาระแรก ก่อนลงมือทอนั้นทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นางคำใหม่ โยคะสิงห์ นางเพื่อน วาระหา และสตรีชาวผู้ไท บ้านหนองยาง ตำบลเนินยาง อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์อีกคนหนึ่งซึ่งไม่ทราบชื่อไปเรียนการย้อมสีเส้นไหม ณ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กลัวย่น้ำไท) เพื่อคุณภาพของสีไหมและและลดปัญหาเส้นไหมสิดก

จากเส้นไหมพระราชทาน 6 กิโลกรัม ผนวกกับระยะเวลาอีกราว 3 เดือน สตรีชาวผู้ไทบ้านโนน ตำบลโนน และสตรีชาวผู้ไท บ้านหนองยาง ตำบลเนินยาง อำเภอคำม่วง

to be a leader for asking Pu-thai women at Ban-pon to weave Prae-wa cloth intended by the queen. This was an important starting point in promoting Prae-wa Weaving for the first time. Before weaving, Her Majesty the Queen allowed Mrs. Kammai Yokasing, Mrs. Feun Waraha, and another Pu-thai woman at Ban-nong-ang, Neun-ang Sub-district, Kammuang District, Kalasin Province to learn how to dye silk yarn at the Department of Industrial Promotion (Kluy-nam-tai) for quality of silk yarn as well as problem alleviation in being discolor.

From 6 kilograms of silk yarn and 3 months later, 36 Pu-thai women at Ban-

จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 36 คนได้ร่วมกันทอผ้าแพรวา (พื้ม 12 หลบ หรือขนาดความกว้างประมาณ 40 เซนติเมตร) พื้นสีแดงครั้งตามอย่างโบราณ สอดสลับลวดลายสีเหลืองเขี สีเขียว หัวเปิด สีขาว และสีดำมะเกลือ และได้ผ้าแพรวารูปแบบโบราณ 16 ผืน เมื่อผ้าแพรวาทอแล้วเสร็จ นางคำใหม่ โยคะสิงห์ ได้โทรศัพท์แจ้งแก่ท่านผู้หญิงสุประภาดา เกษมสันต์ ณ อยุธยา ราชเลขาฯ ในการในขณะนั้นเพื่อนำความขึ้นกราบบังคมทูลว่า **“ผ้าแพรวาทอเสร็จแล้ว และสมาชิกผู้ทออยากจะทำเข้าเฝ้าทูลเกล้าฯ ถวายด้วยตัวเอง”** นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นางคำใหม่ โยคะสิงห์ และคณะผู้ทอผ้าแพรวารวมถึงชาวผู้ไทบ้านโพน จำนวนรวม 50 คน เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าฯ ถวายผ้าแพรวา 16 ผืน ณ วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พุทธศักราช 2521 สิ่งสะท้อนสายธารพระเมตตาในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่มีต่อผ้าแพรวาและชาวผู้ไทในเหตุการณ์ครั้งนั้นประการสำคัญที่สุดก็คือทรงนำผ้าแพรวา 1 ใน 16 ผืนมาคาดทับฉลองพระองค์แบบผ้าทรงสะพัก (สไบ) ปรากฏเป็นภาพที่งดงามเกินจะเกริ่นกล่าวเป็นตัวอักษรได้ นางคำใหม่ โยคะสิงห์ กล่าวถึงเหตุการณ์ในครั้งนั้นว่า **“ทรงมีพระราชเสาวนีย์ว่าผ้าแพรวางดงามมากถึงขนาดที่ทรงยกย่องว่าเป็นราชินีแห่งผืนไหม”** นอกจากนั้นแล้วยังทรงมีพระราชเสาวนีย์ชอบใจช่างทอผ้าแพรวาที่ทอผ้าทูลเกล้าฯ ถวาย และพระราชทานพระราชเสาวนีย์ว่าจะเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมพสกนิกรบ้านโพนในอนาคต

เหตุการณ์ที่นำความปลาบปลื้มมาสู่ชาวผู้ไทบ้านโพนอีกหนึ่งประการก็คือ ในวันที่ 29 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2525 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จ

pone, Pone District, and Pu-thai women at Bannongyang, Neunyang Sub-district, Kammuang District Kalasin Province collaborated in Prae-wa weaving (Feum 12 lob feum or approximately 40 centimeters wide) the lac or resin red plain according to ancient age being inserted alternately with design in yellow, Teal, white, and ebony black. Sixteen pieces of ancient pattern Prae-wa were obtained. Lady Suprapada Kasemsan Na Ayudhaya, the secretary, was given a call by Mrs. Kammai Yokasing in order to inform Her Majesty the Queen that **“Silk Prae-wa was woven completely. The weavers wanted to give the Queen by themselves.”** It was very grateful since Her Majesty the Queen kindly allowed Mrs. Kammai Yokasing and her teamwork total of 50 weavers, to see and give 16 pieces of Prae-wa to the Queen at Klai-kang-won Royal Palace, Hua-hin District, Prajuab-kiri-kan Province, on the 28th May 1978. The reflected incidence of Her Majesty the Queen’s water course of mercy on Prae-wa as well as Pu-thai people, the most important was the Queen wore a piece of Prae-wa as the shawl which was the beautiful picture until it couldn’t be explained in writing. Mrs. Kammai Yokasing described that incidence that **“The Queen spoke that the Prae-wa Cloth is very beautiful like the Queen of Silk.”** Then, the Queen thanked Prae-wa weavers for weaving and giving to the Queen and said that the queen would come to see the citizen at Banpone in near future.

Another pleasant incidence for Pu-thai people at Banpone, on the 29th November

พระราชดำเนินมาเยี่ยมพสกนิกรชาวผู้ไทบ้านโพน ตามพระราชเสาวนีย์ ทรงเข้าถวายสักการะ พระอริยเวที (เขียน ฐิตลีโล) พระมหาเถระ เชื้อสายชาวผู้ไทบ้านโพน ณ วัดป่ารังสีปาลิวัน บ้านโพน ตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัด กาฬสินธุ์ก่อน ในครั้งนั้นทรงฉลองพระองค์ที่ โปรดฯ ให้ตัดเย็บจากผ้าแพรวาสีพื้นแดงครั้ง อย่างโบราณ ทั้งยังมีพระมหากรุณาธิคุณ โปรดเกล้าฯ ฉายพระรูปกับราษฎรชาวผู้ไท บ้านโพน โดยมีนางคำใหม่ โยคะสิงห์นั่งอยู่ แทบเบื้องพระยุคลบาท

นับจากนั้นเป็นต้นมาก็ทรงรับเอาผ้าแพรว เข้าไว้เป็นหนึ่งในกิจการของมูลนิธิส่งเสริม ศิลปอาชีพฯ กล่าวได้ว่าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถทรงฟื้นฟูชีวิตผ้าแพรวให้ กลับมาเรืองโรจน์อีก โดยที่ก่อนหน้านี้สถานการณ์ ของผ้าแพรวในขณะนั้นถือว่าวิกฤตอย่างยิ่ง กล่าวคือเหลือเพียงผืนผ้าแพรวโบราณที่มีอายุ นับร้อยปี และสามถึงสี่หลังคาเรือนจึงจะปรากฏ ผ้าแพรวให้หยิบยืมกันใช้เท่านั้น และผู้ที่สามารถ ทอได้ก็ก้าวล่วงเข้าสู่วัยชรา การทอผ้าแพรว ที่สืบทอดมาครบกระทั่งปัจจุบันนับเป็นประจักษ์ พยานสะท้อนความจงรักภักดีของชาวผู้ไทมีต่อ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้ อย่างดียิ่ง ทั้งนี้ก็ด้วยผ้าแพรวคือจิตวิญญาณ คือพลังศรัทธา คือลมหายใจ คือชีวิต ที่สำคัญ คืออาชีพที่สร้างรายได้อย่างงดงามทั้งนี้ด้วย สายธารพระเมตตาโดยแท้

นอกจากสายธารพระเมตตาในสมเด็จพระ นางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรง มีต่อผ้าแพรวและชาวผู้ไทแล้ว สายธารพระ- เมตตาดังกล่าวยังสืบทอดมาถึงสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สิ่งที่ปรากฏ เป็นประจักษ์พยานสำคัญก็คือทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้นำผ้าแพรวไปออกแบบตัดเย็บ เป็นฉลองพระองค์และทรงในวาระต่างๆ อย่าง หลากหลาย ทรงเป็นแบบอย่างในการนำมารดก

1982, Her Majesty the Queen visited Pu-thai people at Banpone as what was said. The queen paid respect to Pra Ariyawetee (Kien Tita-see-lo) Pra Maha Tera (the senior Buddhist priest), a Pu-thai at Banpone, Rangsee-pa-li-wan Forest Temple, Ban- pone, Pone Sub-district, Kmmuang District, Kalasin Province. The Queen wore a dress being embroidered from the lac or resin red ancient Praewa, took a photograph with Pu-thai citizen at Banpone, Mrs. Kammai Yokasing sitting on the floor near the Queen's feet.

Since then, Her Majesty the Queen included Silk Prae-wa as an activity of Art Occupation Promotion Foundation. It could stated that Her Majesty the Queen revived Prae-wa Cloth to be growth once more. Before that, the situation of Prae-wa was in crisis since there was only ancient Prae-wa cloth being woven more than a century ago. Furthermore, Prae-wa cloth would be borrowed in 3 or 4 households only. Moreover, Prae-wa weavers were aging. The present Prae-wa weaving was an evidence reflecting Pu-thai people's loyalty to Her Majesty the Queen very well. Since Prae-wa was their spirit and soul, faith power, breath, and life. The important thing, it was their great revenue from Her Majesty the Queen's watercourse of mercy truly.

Besides Her Majesty the Queen's watercourse of mercy on Prae-wa and Pu-thai people, the Queen's water course of mercy was inherited to Her Royal Highness Princess Maha Jakkree Sirindhorn. The major

ความงดงามของวิถีทอแพรว เกิดขึ้นได้ก็ด้วยสายธารแห่ง พระมหากรุณาธิคุณ

The Beauty of Artistic Prae-wa has been occurred by Her Majesty the Queen's water- course of mercy.

นางคำใหม่ โยคะสิงห์ พูลเกล้าฯ ถวายผ้าแพรวาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
(อัญเชิญพระรูปมาจากนางคำใหม่ โยคะสิงห์)

Mrs. Kammai Yokasing presented Prae-wa Cloth for Her Royal Highness Princess Maha Jakkree Sirindhorn.
(The photograph was given by Mrs. Kammai Yokasing)

แห่งแผ่นดินมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์
ร่วมสมัยเช่นปัจจุบัน ดังเช่นพระรูปที่ทรง
พระราชทานเพื่ออัญเชิญมาประกอบในหนังสือ
“**วิจิตรแพรวา มรดกภูมิปัญญาสู่ราชินีแห่ง
ไหม**” กว่า 27 พระรูป ยังความปลาบปลื้ม
ปีติมาสู่ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และ
นักศึกษา แห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์
รวมถึงคณะผู้ดำเนินการจัดทำหนังสือในครั้งนี้
อย่างหาที่สุคติได้

evidences were the Princess’s dresses in
different occasions as role model in applying
the land heritage in contemporary age like
the present, and more than 27 photographs
being give for the book “**Artistic Prae-wa :
Wisdom Inheritance into Queen of Silk.**”
These evidences caused the delight of
administrators, university professors,
officers, students of Kalsin Rajabhat
University, and the working group for
establishing this book endlessly.

声明远扬，上善若水

苏查娜.汶尼博士
谱瓦墩.习塔烈

“我在想我应该怎么办呢在接见他们时，我看到妇女们穿着美丽的帕信，虽然有点旧，但是很漂亮，纺织的很精致，这是美丽的传统民间艺术。当时我就想，为什么不请他们纺织这种美丽的丝绸呢，就像他们穿着来接受召见时的一样。为什么不好好地利用他们的这些纺织精美的丝绸呢于是我说：“这些丝绸很美，你能不能纺织给王后呢”可是他们却回答说：“王后要这些东西干什么呢这些衣服只有贫穷人和在曼谷的仆人才穿的。”我就说：“如果你们给我纺织这些穿的丝绸，我会经常穿。”然后我就让他们去找会纺织这种丝绸的人，确定有哪些人要自愿来参加纺织，然后再向王后请示，我会提前亲自把钱发给参加纺织的人们。”

诗丽吉王后

王后的特别演讲

曼谷兜实大皇宫兜实达拉门 王后72诞辰

二〇〇四年十一月 晚五点

我们从诗丽吉王后在10年前的一段演讲就可以知道，诗丽吉王后是极富艺术天赋的，她对泰国的传统文化艺术非常感兴趣，诗丽吉王后对泰国文化艺术的传承做出了不可磨灭的贡献，就如同泰国的生命之河一样。早在30多年前，诗丽吉王后就倡导成立了“王室扶助传统工艺基金会”，成立这个基金会的目的是给从事泰国文化艺术的贫苦农民提供一个有固定收入的机会，以此来提高他们的生活水平，同时也保护了处于衰退状态的泰国传统工艺技术。

加拉信府的传统艺术在国内名列第一。在1977年11月，国王普密蓬和诗丽吉王后俩人一起到泰国东北部加拉信府的堪曼县视察。在欢迎国王和王后的欢迎仪式上，加拉信府的通迈先生和堪迈.优卡信女士、还有九位布泰老妇女穿着他们正式的传统服装——黑色长丝裙来迎接他们的到来。黑色长裙后面加上了一条不同颜色的布，在科木式的衣服对襟上是两条红色条纹的绸布，在红色绸布上钉的是银饰的衣扣，然后系着帕娃丝式的披肩。加拉信九位布泰老妇女还向王后呈现了九个纺织精美条纹的枕头--衾枕头。王后在欢迎仪式上看到了他们这些东北部当地的手工艺时非常满意，当王后走到那九位老妇女的面前时，突然停下问“这是什么是料子做的，好漂亮，还有没有呢，我想要，能不能给我织一些”堪迈.优卡信阿姨说“那是帕娃丝，如果王后想要也可以织给您”

第二天早上，王后命令私人秘书素巴帕达.甲盛三纳.大成女士，按照她的命令来到了班喷，取出了六公斤的生丝线，然后成立了以堪迈.优卡信阿姨为首，还有班喷布泰妇女们给王后纺织帕娃丝。在开始纺织前，王后还特意命令加拉信市堪曼县城南央地区班农央农村布泰女生的堪迈.优卡信阿姨和盆.瓦拉哈阿姨等人到曼谷（桂南泰）的工业部学习掌握染色丝绸的技术，以此来减少丝绸退色的质量问题。

这是一个非常关键的技术学习过程。学习结束后，她们回到加拉信，指导堪曼县城南央地区班喷农村以及曼农央农村的布泰女生共36个人利用那6公斤生丝，用12罗纺织机，花了三个月的时间，同心协力纺织了16条宽约40厘米的传统红色帕娃丝，这些丝绸的颜色模式采用的是色彩相互交替，黄色、深绿色、白色以及黑色几种不同的颜色交相辉映，艳丽无比。丝绸织成后，堪迈.优卡信阿姨才给素巴帕达.甲盛三娜.大成打了个电话说“丝绸已经织好了，纺织者想自己献给王后”。诗丽吉皇后给了他们一个恩赐，恩准他们亲自献贡，堪迈.优卡信阿姨和编织团一共50名，于1978年6月28日在无优宫送巴蜀府华欣县城将16条帕娃丝献给王后。王后无比欣喜地看着这些布泰族帕娃丝，还情不自禁拿起一条帕娃丝披肩式系在她自己的身上，这让当时献贡的人们感到受宠若惊。最后王后说“帕娃丝很漂亮，像王后的丝绸一样”。王后除了感谢纺织者外，还说将来要来班喷访问召见。

1982年11月29日诗丽吉王后来到班喷访问，实现了她的以前说过的话。这段日子给班喷布泰族留下深刻的影响。她还去加拉信府堪曼县班喷农村的兰实帕丽万寺去拜了泰国的高僧之一卡达.伽罗，他是布泰混血。那次诗丽吉王后穿着她喜欢的红色的传统的帕娃丝，还恩赐班喷布泰族与王后一起拍照，其中堪迈.优卡信阿姨就坐在王后的旁边。

从那一刻起堪迈.优卡信阿姨就把帕娃丝传统手工当成事业，建立了民间传统工艺基金会，正因为诗丽吉王后的鼓励和支持，才使得这项传统民间艺术再次走向了繁荣。而在此之前手工纺织丝绸的情况是——仅有最后一家百年的古老帕娃丝绸，能拥有这种传统的帕娃丝纺织技术的也只有三四家，而且纺织者年龄都趋于老年化了。现在布泰族传统的帕娃丝纺织才成为一个重要的手工艺技术，成为忠于泰国王后的丝绸纺织行业。它是信仰的力量，是生命的气息，最重要的是它体现了为一个壮观职业和王后真正的善良。

除了恩惠如海的诗丽吉王后在布泰族帕娃丝的传统工艺中一直扮演着极为重要的角色外，后来的诗琳通公主也一直持续地给予恩惠。最重要的证明是她也深深喜爱各种各样的帕娃丝这种独具特色的手工纺织艺术品，她在不同的场合穿不同样式的帕娃丝，她是把民间传统艺术一直沿用到现在的的第一人。就像在这本书里的照片所示那样，她御赐在“女王的精美帕娃丝是非物质文化遗产”一样，本书中有27余张这样的照片。这些珍贵的照片现在珍藏在这一书中，这是加拉信皇家大学全体师生以及编委会都倍感荣幸、无比光荣。

เอกสารอ้างอิง

- กองบรรณาธิการ. (2549). **นางแก้วคู่พระบารมี**. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : มติชน.
- เกนหลง สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. ท่านผู้หญิง. (2535). **บันทึก “เป็น อยู่ คือ” : สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- จังหวัดกาฬสินธุ์. (2525). **ไทกาฬสินธุ์**. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- นางสนองพระโอษฐ์. (2535). **เคียงราชบัลลังก์**. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป.
- ภูวดล ศรีธเรศ. (2557). **ฮักผ้ายแก้วแพงไหมคำ**. สกลนคร : สถาบันภาษา ศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิทย์ บัณฑิตกุล. (2553). **100 เรื่องพระราชนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์.

รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

- นางคำใหม่ โยคะสิงห์. (ผู้ทูลเกล้าฯ ถวายผ้าไหมแพรวาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2520) อายุ 83 ปี. บ้านเลขที่ 65 หมู่ 3 บ้านโพน ตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์. 1 กุมภาพันธ์ 2558.
- นางคำสอน สระทอง. (ผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาทัศนศิลป์ทอผ้าพื้นเมือง ประจำปี พ.ศ. 2535) อายุ 75 ปี. บ้านเลขที่ 42 หมู่ 4 บ้านโพน ตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์. 1 กุมภาพันธ์ 2558.

References

- Bundidkoon, Wit. (2010). **“100 things of My Queen”** Bangkok: Satapon Book.
- Editorial team. (2006). **Majestic Excellent Queen of the King**. The 1st Ed. Bangkok: Matichon.
- Kalasain Province. (1972). **“Thai Kalasin”** The Agricultural Cooperative Association Printing of Thailand Ltd.
- Lady in Waiting. (1992). **“Being near Citizen”** The 1st Ed. Bangkok: Amarin Printing Group.
- Sanitwong Na A-yudhaya, Kenlong. Lady. (1992). **“Record of is, am, are”** Her Majesty the Queen. Bangkok: Sriwattana Inter Print.
- Sritares, Poowadon. (2014). **“Hug Fai Kaew Pang Mai Kam”** Sakonnakon: The Institute of Language, Art, and Culture. Sakonnakon Rajabhat University.

The Lists of Interviewers

- Sratong, Kamson Mrs. (with excellent performance in Culture, Visual Art in Local Cloth Weaving, 1992) 75 years old. at 42, Moo 4, Ban-pon, Pone Sub-district, Kammuang District, Kalasin Province. 1st February 2015.
- Yokasing, Kammai Mrs. (who gave Silk Prae-wa to Her Majesty the Queen for the first time in 1977) 83 years old. at 65, Moo 3, Ban-pon, Pone Sub-district, Kammuang District, Kalasin Province. 1st February 2015.

参考文献

- 编辑部. (2006). **南娇库帕芭拉米**. 第一出版 曼谷: 民意报.
- 格雷斯.陈斯耐万纳.大成女士. (1992). **记录 “都是是”**: 诗丽吉王后.曼谷:诗丽瓦塔纳出版社.
- 皇家秘书. (1992). **强叻**. 第一出版曼谷: 阿玛琳出版社.
- 加拉信府. (1982). **泰加拉信**. 泰国农业协同组合连合会有限公司.
- 谱瓦墩.习塔烈. (2013). **卡噠发鹏买康**. 沙功那空:语言研究所.文化与艺术沙功那空皇家大学.
- 威.王呢坤. (2010). **王后的一百件小事**. 曼谷: 莎塔喷泼.

采访资料

- 堪迈.优卡信阿姨. (1977年第一次向诗丽吉皇后亲手给帕娃丝). 今年85岁. 于加拉信府堪曼县喷地区班喷农村. 采访于2015年2月1日.
- 堪宋.沙通阿姨.在1992年纺织传统艺术及文化方面表现突出. 今年75岁. 于加拉信府堪曼县喷地区班喷农村. 采访于2015年2月1日.